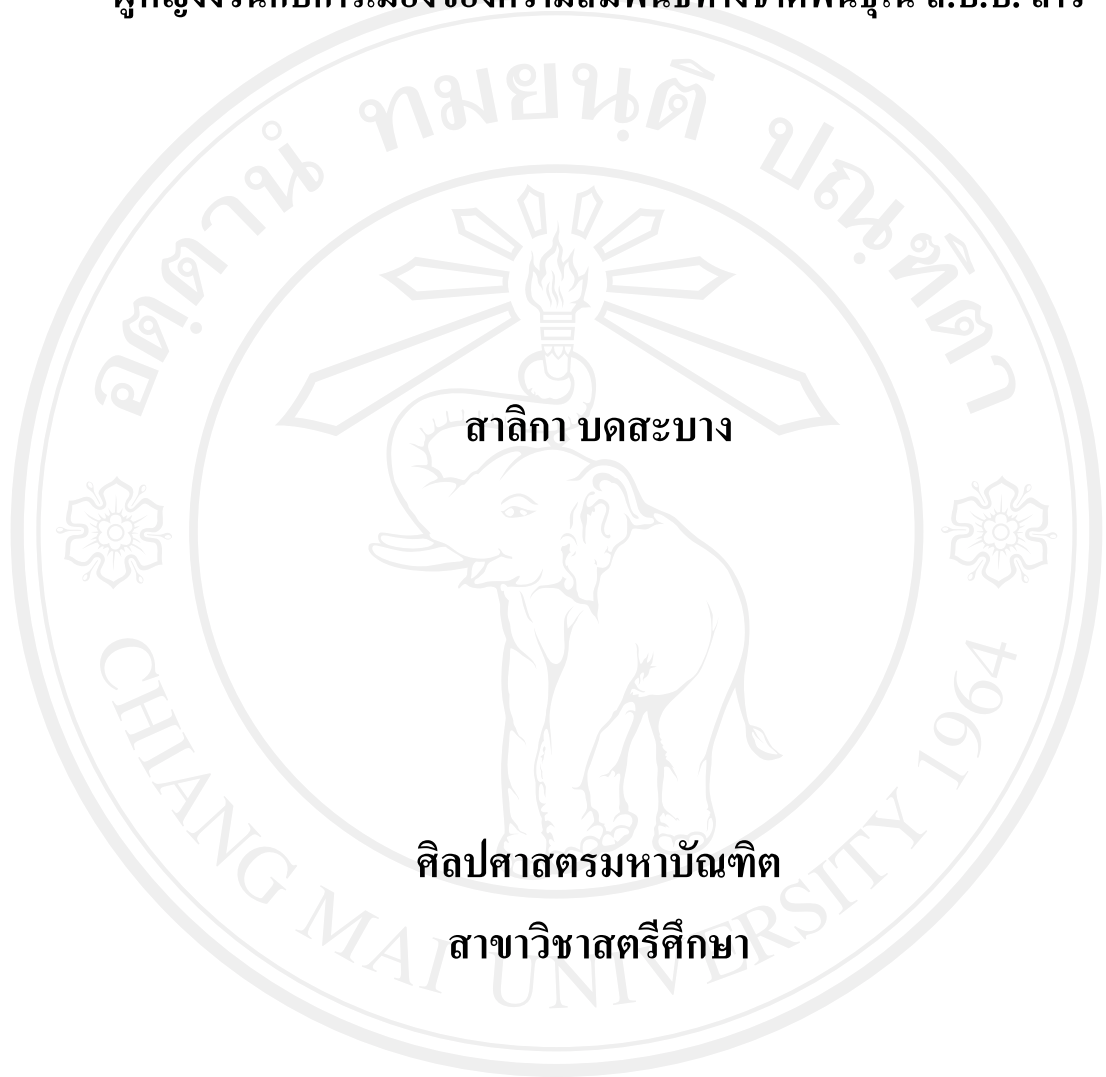

ผู้หญิงวนกับการเมืองของความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ใน ส.ป.ป. ลาว

สถิตกา บดสะบาง

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสตรีศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2554

ผู้หญิงวนกำกับการเมืองของความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ใน ส.ป.ป. ลาว

สาธิตา บดสะบาง

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสตรีศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2554

ผู้หญิงวนกับการเมืองของความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ใน ส.ป.ป. ลาว

สาธิตา บดสะบาง

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสตรีศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
.....กรรมการ

อาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์

.....
.....

อาจารย์ ดร. ขวัญชีวัน บัวแดง

.....
.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. ขวัญชีวัน บัวแดง

.....
.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์วิระดา สมสวัสดิ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

24 มิถุนายน 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เรียกตนเองว่า “งวน” ซึ่งไม่รู้ว่าเป็นใครมาจากไหน และอาจไม่ได้อยู่ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ หากผู้เขียนไม่ได้รับความเมตตาและความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์วีระดา สมสวัสดิ์ ที่ให้โอกาสผู้เขียนได้เข้ามาศึกษาที่ศูนย์สตรีศึกษาแห่งนี้ และยังกรุณาหาทุนมาช่วยสนับสนุน ช่วยถ่ายทอดความรู้ทางด้านแนวคิดทฤษฎี สตรีนิยมให้กับผู้เขียนได้เรียนรู้และเข้าใจประเด็นปัญหาของผู้หญิงในทุกมุมของโลก ที่ไม่รู้จากที่ใดมาก่อน ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งกับสิ่งดี ๆ ที่อาจารย์มอบให้ผู้เขียนตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์ ที่ช่วยให้แนวทางในการเขียนเรื่องราวของกลุ่มคน “งวน” แม้ว่ามันจะเป็นเรื่องที่ทำทลายความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเป็นอย่างมากที่จะนำเสนอเรื่องราวที่คน “งวน” ปกปิดมาตลอดชีวิตว่า “ฉันไม่ใช่งวน” แต่ ณ ตอนนี้อย่างไรก็ตาม ท่านอาจารย์ได้ช่วยให้ความเป็น “งวน” ใน “ตัวฉัน” กลายเป็นพลังและเป็นแรงขับเคลื่อนที่จะต่อสู้กับคนอื่นในวันข้างหน้าได้อย่าง “ไม่อาย” ที่จะบอกว่า “ฉันคืองวน” ฉะนั้นต้องขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่งที่ช่วยเปลี่ยนมุมมองผู้เขียนและสอนให้ตั้งคำถามกับตนเองและคนรอบข้าง มาถึงวันนี้ ไม่มีคำกล่าวใดที่จะมอบให้ มากกว่าคำขอบขอบคุณจากใจจริงที่ลูกศิษย์คนนี้มีต่ออาจารย์เสมอมา

ผู้เขียนไม่อาจจะบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับคน “งวน” ในชุมชนได้เลย หากไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือจากท่านอาจารย์ขวัญชวีวัน บัวแดง ผู้ซึ่งมีความมุ่งมั่นและอดทนอ่านงานเขียนที่ไม่ค่อยรู้เรื่องของผู้เขียน โดยละเอียด ท่านอาจารย์ได้ช่วยแนะนำแนวทาง ขั้นตอนในการเขียนงาน และยังให้กำลังใจทุกครั้งในยามผู้เขียนคิดไม่ออก ผู้เขียนอยากบอกท่านอาจารย์ขวัญมา ณ ตรงนี้ว่า ผู้เขียนมีความซาบซึ้งใจยิ่งนักที่ท่านอาจารย์รับเป็นที่ปรึกษาและช่วยอ่านงานให้มาโดยตลอด ผู้เขียนไม่มีสิ่งใดที่จะตอบแทนน้ำใจที่อาจารย์มีให้ นอกจากคำขอบพระคุณ สำหรับความใจดีที่อาจารย์ให้ตลอดระยะเวลาในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน อาจารย์สุวรรณา สถาอานันท์ อาจารย์เนืองน้อย บุญเนตร อาจารย์สุภัทวดี อมาตยกุล อาจารย์ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ เป็นอย่างมากที่ใช้เวลาในช่วงวันหยุดเดินทางไกล เพื่อถ่ายทอดความรู้ในมุมมองสตรีนิยมด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบและทำให้เห็นภาพของระบบชายเป็นใหญ่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขอพระขอบคุณคณาจารย์จากคณะสังคมศาสตร์ที่ให้ความรู้พื้นฐานในทางสังคม และอาจารย์จากศูนย์สตรีศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์พิกุล อธิธิหิรัญวงศ์ ที่ให้กำลังใจและคอยให้คำแนะนำดี ๆ ในช่วงที่พบเห็นไม่ว่าจะอยู่ที่ศูนย์หรือในที่อื่นๆ

ขอขอบคุณ มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ (Rockefeller Foundation) ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาผ่านศูนย์สตรีศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์สตรีทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เขียนในทุก ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นพี่โป๊ง ที่ช่วยหาหนังสือให้และไม่เคยปรับแม้จะเกินกำหนดเวลา ขอขอบคุณพี่เดือนและพี่ตุ๊ก ที่คอยช่วยเหลือแนะนำและคอยกระตุ้นเตือนให้ทำงานให้เสร็จและคอยรับฟังปัญหาของผู้เขียนอย่างตั้งใจ และยังให้กำลังใจทุกครั้งที่ได้พูดคุยด้วย

ขอบคุณพี่กล้วย พี่นุกนิค และน้องฟู ที่ช่วยอ่านงานและแก้ภาษาให้หลายครั้ง แม้ในยามเร่งรีบก็ไม่เคยบ่นสักคำ ขอขอบคุณพี่เจน น้องหญิง น้องพลอย และน้ำหวาน ที่ช่วยหาข้อมูลให้และช่วยตรวจแก้บรรณานุกรม อย่าง ละเอียด ขอขอบคุณพี่ยุทธิ์ พี่สายทอง ที่คอยเป็นเพื่อนพูดคุยให้หายเหงา

ศูนย์สตรีศึกษาไม่เพียงแต่เป็นศูนย์ความรู้ ที่แห่งนี้ทำให้ผู้เขียนเรียนรู้ถึงคำว่าเพื่อนต่างภาษา ต่างชนชั้น ต่างชาติพันธุ์ ต่างเพศ ต่างวัย แต่ความต่างเหล่านี้กลับไม่เป็นอุปสรรคหรือเส้นแบ่งแยกของความเป็นเพื่อนเลยแม้แต่น้อย ขอขอบคุณ พี่แป๊ะ พี่เอี่ยม พี่แพรดี พี่แอน พี่มัม เทวัน นุ่น จ๊ะเอ๋ แนน มิก ที่ได้แบ่งปันประสบการณ์ดี ๆ ให้กับผู้เขียนเสมอมา

ขอบคุณพี่วอน พี่วันใหญ่ พี่ตุ๊ก พี่อ้น พี่เพชร พี่นะ เบเบ๋ น้องนาง ที่ทำให้รู้ว่าความเป็นเพื่อนไม่มีเส้นแบ่งระหว่างวัยมากนักกลาง และขอบคุณพี่สัก พี่เต็งเม็ง พี่วันน้อยที่ให้คำปรึกษาและให้ความรู้ดี ๆ เสมอมา โดยเฉพาะพี่วันน้อย ที่ไม่เพียงแต่เป็นเพื่อนร่วมสถาบันเดียวกัน แต่ยังเป็นเพื่อนให้คำปรึกษาปัญหาชีวิต ทำให้พรมแดนในเรื่องชนชั้น ชาติพันธุ์ อายุ ไม่เคยเกิดขึ้นในชีวิตจริงของเราสองคน

บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้เขียนมาถึงจุดนี้ได้คือ พ่อและแม่ ผู้ให้ชีวิต เป็นผู้คอยสั่งสอน อบรมเลี้ยงดู มาทั้งชีวิต และยังช่วยให้ผู้เขียนได้ค้นหารากเหง้าของกลุ่มคน “จวน” ที่อยู่ในประเทศเวียดนามและอยู่ในลาว และช่วยอ่านและแปลภาษาเวียดนามให้ผู้เขียน และต้องคอยรับฟังปัญหาในการทำงานของผู้เขียนตลอดมา

ขอบคุณยายผู้เป็นที่รัก ที่ร่วมถ่ายทอดประวัติศาสตร์ของกลุ่มคนจวนผ่านเรื่องราวชีวิตส่วนตัวของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เขียนได้รู้จักตัวตนของยายมากขึ้น

ขอขอบคุณ ลุง ป่า น้า อา และเพื่อนๆ ที่เป็น “คนงวน” และ “คนเวียด” ในชุมชน ที่ไม่เพียงแต่เป็นผู้ให้ข้อมูล แต่หลายคนยังยินดีที่จะเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้

มาถึงตรงนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกคนที่ทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจช่วยให้ข้อมูลที่เคยถูกปิดมาตลอดได้ถูกนำมาเสนอต่อสาธารณชน อย่างน้อยผู้ที่อ่านวิทยานิพนธ์เล่มนี้ก็ได้รู้จักคน “งวน” มากขึ้น

สาธิตา บดสะบง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved